

Práva znovu vzpomínala na své popravené studenty Bacílka, Kovaříčka a Wahla

20.5.2025 - Sojková Machoň | Právnická fakulta UK

Konec května patří na právnické fakultě už tradičně vzpomínce na studenty popravené během politických procesů v letech 1949 a 1950 a zdejší absolventku doktorku Miladu Horákovou. V úterní odpoledne se u pamětní desky sešly dvě desítky členů akademické obce, zástupců České společnosti ornitologické a dalších lidí. Společně tam položili věnec a květiny a poklonili se památce těch, kteří před osmdesáti lety upřednostnili zájmy celku před těmi svými. K shromáždění promluvila za nepřítomného děkana profesorka Kristina Koldinská.

“Měli bychom si uvědomit, že být pouze obyčejným, slušným člověkem často nestačí, někdy je potřeba i něco navíc. Mysleme na to v době, kdy tu sice máme mír, ale žijeme v době, kdy to není samozřejmost,” řekla účastníkům piety Koldinská.

24. května roku 1949 byli v pankrácké věznici popraveni studenti PF UK Karel Bacílek a Boris Kovaříček. O rok později stihl stejný osud jejich kolegu Veleslava Wahla. Absolventka PF UK JUDr. Milada Horáková byla popravena 27. června 1950.

Připomeňme si teď osudy studentů trochu podrobněji.

Karel Bacílek se během okupace, kdy byly vysoké školy zavřeny, vyučil číšníkem, na práva se zapsal po válce. Zájem o vnitřní politiku ho přivedl do řad členů Československé strany národně socialistické, kde setrval i po komunistickém puči v únoru 1948. Stejně jako jeho otec i on nesouhlasil s nastupující komunistickou totalitou a pošlapáváním masarykovských demokratických tradic v Československu. Jako příslušník fiktivní protikomunistické odbojové skupiny *Pravda zvítězí*, byl v prosinci 1948 zatčen a na základě vynuceného doznání ve vykonstruovaném procesu odsouzen k trestu smrti a ve svých 29 letech popraven.

Boris Kovaříček byl popraven ve stejný den, jako Bacílek. Krátce po převratu v roce 48 se stal vedoucím členem ilegální studentské odbojové protikomunistické skupiny *Šeřík*, která vznikla právě na Právnické fakultě. Do činnosti protikomunistické studentské skupiny se aktivně zapojila i studentka Vladimíra Hlinovská, rozená Jílková, která o její činnosti mluvila s Pamětí národa *“Trvalo to asi půl roku nebo rok, než na nás přišli. Měli jsme za úkol třeba sledovat různé osoby nebo příjezdy a odjezdy vlaků na smíchovském nádraží a podávat o tom zprávy. Dneska mi to přijde jako hloupost, vždyť tam byl jízdní řád. Taky jsme se scházeli a mluvili proti režimu. Znala jsem z té skupiny dva lidi, víc ne. Myslím, že to bylo od začátku vyprovokované režimem, aby vyřadili protikomunisticky smýšlející studenty z vysokých škol.”*

Veleslav Wahl studoval kromě právnické i přírodovědeckou fakultu UK. Účastnil se protinacistického i protikomunistického odboje, byl také velmi nadaným ornitologem. V minulém roce už počtvrté vyšla jeho kniha *Pražské ptactvo 1800-2020* (ptáci – město – příběh hrdiny), aktualizovaná o nejnovější poznatky a příběh samotného Wahla. Pro zajímavost, koncem čtyřicátých let žilo na území Prahy podle zjištění ornitologů 182 druhů ptactva, kdežto dnes je jich 248. Knihu loni fakultě darovala Česká společnost ornitologická a můžete si ji půjčit ve fakultní knihovně.

Takto na Wahla podle týdeníku *Reflex* vzpomínala Johana Morávková-Hůrková, která si vybavila, jak ji, čtrnáctiletou, přišel v květnu 1948 navštívit, když měla svátek. O rok později *„k nám na oslavu*

svátku vpadlo estébácké komando v kožených pláštích – takových, jaké nosilo gestapo –, vtrhli do kuchyně a postavili nás všechny čelem ke zdi, i hosty a kuchařku a služky.“ Několik měsíců nato Wahla zatkli a poté, v ranních hodinách 16. června 1950, byl za údajnou velezradu a vyzvědačství popraven. Bylo mu pouhých 28 let. Už dříve přišli o život jeho otec a strýc, právníci popravení za heydrichiády kvůli účasti na protiněmeckém odboji; Wahlův tchán, právník a diplomat Josef Růžička, byl ubit dozorcem v koncentračním táboře Mauthausen, kam se dostal za protiněmeckou činnost. Díky vydání vystěhovaleckých víz do Panamy zachránil na 1500 Židů. Wahlova mladá manželka pak za „napomáhání“ strávila ve vězení jedenáct let.

<https://www.prf.cuni.cz/aktuality/prava-znovu-vzpominala-na-sve-popravene-studenty-bacilka-kovaricka-a-wahla>